

Berättande – fortbildning och inspiration för dig som arbetar med barn och ungdom

Berättarfestivalen 2010 går av stapeln den 19 – 25 april i Berättarnas stad Skellefteå. I år är fokus bland annat satt på ungas berättande, även med ett mångkulturellt perspektiv.

I skolan ger det muntliga berättandet en rikare språkmiljö, effektivare inläring, stärker självförtroende och identitet samt skapar samhörighet och mening. För att stimulera och inspirera arbetet med berättande anordnas en fortbildnings- och inspirationsdag tisdag 20 april. **Björholms berättarakademie** (från Årets Berättarkommun 2010) och **Fabula Storytelling** erbjuder berättande i både teori och praktik. **Kultur Skellefteå** anordnar dessutom en filmworkshop.

Målgruppen är personal inom barnomsorg, skola, bibliotek och övriga kulturområdet samt övriga som på olika sätt vill lära sig mer om hur man kan använda berättande i sitt arbete med unga.

Läs mer om utbudet på temadagen Unga berättare tisdag 20 april ->

FORTBILDNING OCH INSPIRATION MED BJURHOLMS BERÄTTARAKADEMIE

Bjurholms Berättarakademi har under många år arbetat intensivt och målmedvetet med berättande, inte minst i samarbete med skolan. Berättarakademien vill stimulera kompetensutveckling inom berättande bland annat genom samarbete med Umeå universitet. Under Berättarfestivalen delar de med sig av sina erfarenheter och har dessutom bjudit in några föreläsare med stor kompetens inom olika berättarområden.

Tisdag 20 april

10.00 - 10.45 Berättelse/seminarium: Barnmorskan Julia Christina

Cuno Bernhardsson, 1:e arkivarie på Forskningsarkivet Umeå universitetsbibliotek

Bernhardsson berättar om ett kvinnoliv i 1800-talets Jämtland med förgreningar till det litterära Västerbotten. "Jag har ett mycket stort intresse av att ge liv åt människan/människorna som finns dolda i arkiven" säger han. Detta ger också en bild av arkiven som forskningsresurs. *Målgrupper: allmänhet, släktforskare men även ett bra inslag i kompetensutveckling för personal inom skola och kultur.*

Cuno Bernhardsson finns även på Nordanå under eftermiddagen för den som vill få mer information eller diskutera olika aspekter på forskningsarkiv.

11.00-11.45 Seminarium: "Berättande i historia och nutid"

professor Lars-Erik Edlund, Umeå universitet

Lars-Erik Edlund presenterar här exempel på berättelser från olika delar av Norden och från olika tider. Finns det gemensamma drag? Vilken struktur går igen i olika berättelser? Kan den folkliga berättelsen tradera historiska förhållanden som annars kan vara svåra att komma åt? Dessa och en del andra frågor kommer Lars-Erik att behandla i sin föreläsning. Föreläsningen kryddas med uppläsningar.

Lars-Erik är sedan mer än femton år professor i nordiska språk vid Umeå universitet, och har specialiserat sig på dialekter, ortnamn och språkhistoria. Han är medlem i en rad vetenskapliga församlingar och akademier, och sitter på stol 6 i Berättarakademien i Bjurholm. Är dessutom vice ordförande i kulturnämnden i Umeå.

Målgrupper: allmänhet, kompetensutveckling för lärare och kulturarbetare.

13.00 - 14.00 Folktro, sägner och levnadsöden

ett bok- bild- och berättarprojekt på Castorskolan

"Vi tänker berätta om ett ämnesövergripande berättarprojekt som vi har sedan ett antal år tillbaka på Castorskolan med elever i de senare åren. Det är ett samarbete mellan ämnena svenska, bild och SO. Vi har som utgångspunkt haft sägner och historier berättade av släktingar eller i den egna bygden. Eleverna har själva fått ta med sig en historia som de sedan bearbetat och jobbat med i skolan. Berättelserna har sedan presenterats muntligt, i text och i bild. Vi har också haft ett samarbete med Bjurholms berättarakademi, som bistått med inspiration och en del berättelser. Vi kommer att berätta om hur vi jobbat i projektet, varvat med att elever i åk 6 och före detta elever presenterar sina arbeten."

Åsa Dahlberg, klasslärare och Eva-Lena Karlsson, bildlärare på Castorskolan i Bjurholm.

Målgrupper: personal inom skola och bibliotek

14.00-14.30 Berättelser, sagor och fantasy – samverkan bibliotek och skola

Skolbibliotekarie Bodil Hennström, Bjurholm.

Bodil berättar om sitt arbete med muntligt berättande, sagor i folksjälen och magiska barnboksår. Du får exempel på hur skolbiblioteket kan samverka med skolan.

Målgrupper: personal inom barnomsorg och bibliotek

Dagtid på skolor och bibliotek: Den själviska jätten – berättande saga med skuggfigurer
Skolbibliotekarie Bodil Hennström och dockteaterskådespelare Louise Sund berättar till musik och skuggfigurer en saga c:a 30 min baserad på Oscar Wilde's "Den själviske jätten", därefter samtal om hur man kan arbeta med **barn och berättande**.

*Målgrupper: barn och personal inom barnomsorg samt bibliotek
Förhandsbokade aktiviteter för elever och lärare.*

Onsdag 21 april

15.00-15.45 Arkivet berättar om Bjurholmare – goda berättare och förmedlare av fakta
Staffan Lundmark, Dialekt-, ortnamns- och folkminnesarkivet i Umeå (DAUM)

Med hjälp av dokumentationer från Bjurholm beskriver Staffan Lundmark de resurser som finns inom DAUM vilket ingår i Institutet för språk och folkminnen, en myndighet som har avdelningar på fem orter i landet. DAUM:s samlingar innehåller främst inspelningar och uppteckningar gjorda inom Norrbottens och Västerbottens län, en rik källa att ösa ur för berättande med historisk anknytning.

*Seminarieret ingår i onsdagens **Berättardag med Bjurholms Berättarakademie**. Programmet är en mix av olika program som både är god berättarunderhållning och en inspiration för att utveckla det egna arbetet med berättande. Se program på sid 5.*

Anmälan och övrig fakta

Plats: Alla programpunkter (förutom uppsökande skolbesök) genomförs på Nordanå, Skellefteå.

Anmälan. Begränsat antal platser. Anmälan via mail till: rm.lindfors@gmail.com

Kostnadsfria seminarier. Berättarakademien har för år 2010 fått UR-Nära medel för projekt "Årets berättarkommun Bjurholm" som syftar till att berättandet ska bli en viktig resurs i kommunutveckling. Detta har bland annat finansierat medverkan på Berättarfestivalen och den utbildning som då genomförs utan att behöva beläggas med deltagaravgifter.

Mer information: För aktuell information hänvisas även till www.berattarfestivalen.se

Information om Bjurholms Berättarakademie och deras program kan även lämnas av projektledare Bo Nilsson, bo.leander@home.se, tel 0932-103 89 eller mobil 070-256 02 41

Bjurholms Berättarakademie

Akademien bildades år 1999. Dess främsta syfte är att värna om den muntliga berättarkonsten och bevara gamla historier som håller på att försvinna. Bjurholms Berättarakademie har under åren arbetat med berättarseminarier och studiecirkel, berättarkvällar, planering och medverkan i högskolekurser i "Muntligt berättande" som genomförts av Umeå universitet, inslag i kommunens sommandagar och kulturarrangemang, berättartävlingar, radioprogram som bl a Ordstorm P4 och nordiskt berättande tillsammans med Föreningen Norden Bjurholm.

Berättarprojekt. Man har under flera år bedrivit berättarprojekt tillsammans med Castorskolans elever, som dokumenterat berättelser från äldre människor och givit ut tre CD-album med dessa berättelser. Man arbetar med att skapa och delta i nätverk, att "dela ut stolar" till erkända berättare och medskapare, återkommande berättande för äldre människor på ålderdomshem och för pensionärer, att kartlägga/inventera berättare i kommunen, att genom släktforskning ta fram faktaunderlag för berättande, att uppmuntra kommuninvånare i berättande genom uppsökande verksamhet exempelvis medverkan i föreningar och organisationer, arkivforskning med bl a arkiv som DAUM och Forskningsarkivet vid Umeå universitet. Berättarakademien har också som sin uppgift att inventera berättarkompetens och kartlägga berättarprofiler som finns inom kommunen.

INSPIRATIONS DAG MED FABULA STORYTELLING

Tisdag 20 april

MUNTLIGT BERÄTTANDE BLAND BARN OCH UNGDOMAR – varför då?

Varmt välkomna till en underhållande och matnyttig dag med en modern och samtidigt urgammal pedagogisk metod i centrum. Alla kan använda berättande för att nå fram, förmedla värderingar, starta diskussioner, öka kunskaper och lyssnande, arbetsglädje och frimodighet i tal och framträdande.

Kursledare: Mats Rehnman, Ida Junker, Peter Hagberg och Kersti Ståbi från Fabula Storytelling.

Föreläsning och workshop

9.00 – 12.00 Föreläsning: Att se berättandet ur lärandets perspektiv, hur det muntliga berättandet stärker lärandet för eleverna, men även att använda det muntliga berättandet för att stärka elevernas eget berättande.

13.30 – 16.30 Workshop: Inleds med en kort föreställning. Varje deltagare får jobba praktiskt med en berättelse med hjälp av verktyg som de får lära sig och genom att framföra sin berättelse i mindre grupper.

Anmälan och övrig fakta

Plats: Efyran, Ungdomens hus, Viktoriagatan 3 i Skellefteå

Målgrupp: lärare i förskola/grundskola och gymnasium

Kostnad: 500 kr (moms tillkommer med 25 %) per deltagare, fika ingår.

Antal platser: 120 Anmälan via mail till: rm.lindfors@gmail.com

Fabula Storytelling är ett berättarkompani i hjärtat av den intensiva berättarutvecklingen i Sverige. Erfarna storytellers med en gränslös repertoar av sagor, livshistorier, myter, skrönor som vi framträder med över hela Sverige och runt om i världen. Leder workshops och utbildningar. Hjälper till som konsulter i organisationer och coachar enskilda som vill förbättra sin talarkonst. Samarbetar med ledande internationella storytellers både nationellt och i Europa. www.storytelling.se

KONST, FILM OCH BERÄTTANDE

En filmworkshop för dig som vill prova på att filma och redigera.

Tisdag 20 april

Vi börjar med att titta på utställningen i Museum Anna Nordlander och hittar berättelser i verken där. Efter det så skriver vi manus, spelar in och klipper materialet. Till sist tittar vi på de färdiga filmerna och diskuterar hur man kan jobba med konst, film och berättande i skolan.

Tid: 13.00 - 16.30.

Plats: Nordanå Kulturcentrum

Ledare: Claes Rönnkvist, mediepedagog, Kultur Skellefteå.

Anmäl er gärna i grupper, 2-5 st pers/grupp, till: claes.ronnkvist@skelleftea.se

UNGA BERÄTTARE – EN TEMADAG PÅ BERÄTTARFESTIVALEN

Fortbildning och inspiration är en del av temat *Unga berättare* som är ett viktigt inslag i Berättarfestivalen 2010. Mer information om Unga berättare kan lämnas av Rose-Marie Lindfors, tel 070-649 44 39, rm.lindfors@gmail.com www.berattarfestivalen.se

Onsdagen 21 april , Cafésenen Nordanå

BERÄTTARDAG MED BJURHOLMS BERÄTTARAKADEMIE

10.00-10.45 Original och profiler i Bjurholm Då n Rikard lykkese övertala n Alfre att falj ve uppa berge n misommarnatt . Vi presenterar Bjurholmsbor, som sticker ut från mängden och är lite annorlunda. Vi berättar om dem och deras historier. Det kan vara en historia om en midsommarnatt som blev annorlunda och om tungt slit i timmerflottningen, men även om starka män, som bevisar sin styrka på olika sätt.

11.00-11.45 Att vara barn på epidemien - skola och barndomsminnen. Du har nog egna minnen från förr och vi vill bidra med våra.

13.00-13.45 Vandrerskor i tiden - kvinnor berättar om profiler. Många har hört talas om dem – vi kan berätta om några från Bjurholm.

14.00-14.45 Älgen i sjön och fisken i trädet Jakt- och fiskehistorier. Allt är kanske inte helt sant – men nästan...

15.00-15.45 Arkivet berättar om Bjurholmare – goda berättare / förmedlare av faktauppgifter Staffan Lundmark, Dialekt-, ortnamns- och folkminnesarkivet i Umeå (DAUM).

(Presenterat inom utbildningsblocket på sid 2)

16.00-16.45 Det är saligt att samla citron – minnen från kyrka och bönhus

18.00 - 21.00 Berättarcafé

18.00-18.45 Från VM på skidor till älgfarmare och Från lärare till traktorförsäljare. Christer Johansson och Lars Lindqvist berättar minnen ur sina liv.

19.00-19.45 Berättelser och musik – musikprofiler från Bjurholm. Jan Westerlund och Roger Johansson berättar och spelar.

20.00-21.00 Berättande från alla de håll – tro't om ni vill. ”Vaknade med en hunds öppna gap i sitt ansikte”. Bjurholmare med minnen från livets historia: sant eller osant!

Fri entré. Fikaförsäljning.